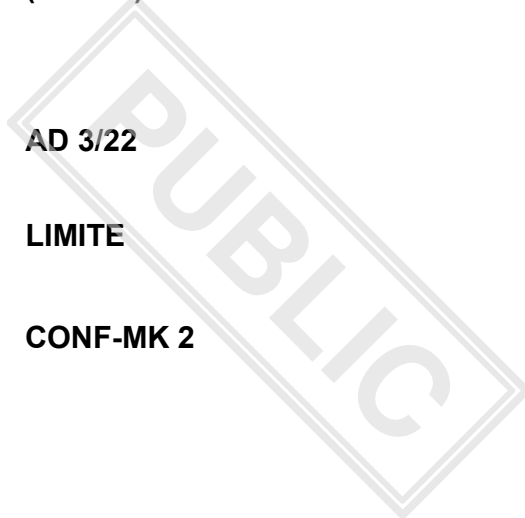

AD 3/22

LIMITE

CONF-MK 2

PRISTOPNI DOKUMENT

Zadeva: SKUPNO STALIŠČE EU
Politično srečanje medvladne konference o pristopu Severne Makedonije k
Evropski uniji (Bruselj, 19. julij 2022)

UVODNA IZJAVA EU O PRISTOPNIH POGAJANJIH

1. V imenu Evropske unije danes z veseljem pozdravljam spoštovane predstavnike Severne Makedonije in jim izrekam dobrodošlico ob začetku **začetne faze pogajanj za pristop** vaše države k Evropski uniji.
2. Za vse nas je to zgodovinski trenutek, ki zaznamuje **prelomnico v razvoju naših odnosov**. Širitveni proces je močna spodbuda za politične in gospodarske reforme, poleg tega pa krepi mir, demokracijo in stabilnost v Evropi ter zbližuje ljudi.
3. Odločitev, da na podlagi **okrepljene metodologije širitve**, ki so jo marca 2020 potrdili člani in članice Evropskega sveta, začnemo pristopna pogajanja, ni samo pomemben korak v odnosih Severne Makedonije z EU, temveč tudi jasen dokaz **nedvomne podpore EU evropski perspektivi Zahodnega Balkana**, izražene v solunski agendi ter v izjavah iz Sofije, Zagreba ter z Brda. Vaša država je del evropske zgodovine, dediščine in kulture, in veselimo se nadaljnega poglobljanja naših dobro utrjenih vezi.
4. Začetek pristopnih pogajanj je poleg tega nadaljnji dokaz, da **EU uresniči svoje zaveze**, ko so pogoji izpolnjeni. Današnja konferenca potrjuje, da Unija ostaja odločno zavezana temu procesu. Pozdravljamo odločenost Severne Makedonije, da bo začela uresničevati program reform EU, ter pričakujemo, da bo ohranila politično zavezanost ter temeljito in odločno izvajala potrebne reforme.
5. Severna Makedonija, ki je država kandidatka od leta 2005, je v **stabilizacijsko-pridružitvenem procesu** že tesna partnerica Evropske unije. Naš stabilizacijsko-pridružitveni sporazum (SPS), prvi v vaši regiji, velja od leta 2004 in je podlaga za obsežno sodelovanje na različnih področjih. Severna Makedonija še naprej izpolnjuje svoje obveznosti iz SPS. Naš politični in gospodarski dialog se razvija, zlasti v telesih, ustanovljenih s SPS.

6. **Koristi, ki jih imajo naši tesni odnosi za obe strani, so očitne.** EU je vaša največja trgovinska partnerica, z nedvornimi koristmi za gospodarstvo in tuje naložbe. Vaši državljani in državljanke lažje potujejo v EU, odkar je leta 2009 začela veljati liberalizacija vizumskega režima. EU že in bo še naprej zagotavljala finančno in tehnično podporo v okviru različnih finančnih instrumentov, tudi v okviru instrumenta za predpristopno pomoč. Severna Makedonija prav tako sodeluje v več programih EU, kot so med drugim Erasmus+, Ustvarjalna Evropa, Program za konkurenčnost podjetij ter mala in srednja podjetja (COSME) ter program Evropa za državljane. Poleg tega je opazovalka v Agenciji za temeljne pravice ter pogodbenica Pogodbe o ustanovitvi Energetske skupnosti in Pogodbe o prometni skupnosti.
7. Moč naših odnosov – naša enotnost in solidarnost – se je še enkrat pokazala med **krizo zaradi COVID-19**. Evropska unija je stala ob strani Severni Makedoniji in partnericam z Zahodnega Balkana. Ta podpora in sodelovanje sta bila veliko večja od tega, kar regiji ponujajo drugi partnerji, in vključujeta približno 66 milijonov EUR nepovratne pomoči in 160 milijonov EUR makrofinančne pomoči za Severno Makedonijo¹. Evropska unija poleg tega priznava, da Zahodni Balkan v času pandemije zagotavlja dragoceno podporo svojim neposrednim sosedam in EU. V tem se kaže solidarnost in medsebojna podpora, ki sta temelja EU. **Neupravičena in neizzvana vojaška agresija Rusije proti Ukrajini** močno vpliva na celotno evropsko celino. Pričakuje se, da se bodo države Zahodnega Balkana kot prihodnje države članice EU zavezale evropskim vrednotam. EU in Zahodni Balkan sta že združila moči pri zagotavljanju podpore Ukrajini in v boju proti dezinformacijski kampanji Rusije. Z velikim zadovoljstvom pozdravljamo dejstvo, da se je Severna Makedonija v celoti pridružila vsem odločitvam in izjavam v okviru skupne zunanje in varnostne politike (SZVP) EU, in jo pozivamo, naj to počne še naprej.

¹ https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/near_factograph_north_macedonia.pdf.

8. Svet je v sklepih z dne 25. marca 2020, ki so jih člani in članice Evropskega sveta potrdili 26. marca 2020, pozdravil dejstvo, da je Severna Makedonija pokazala **odločenost, da napreduje pri izvajanju programa reform EU**, ter da je dosegla oprijemljive in trajne rezultate in tako izpolnila pogoje za začetek pristopnih pogajanj, ki jih je Svet določil junija 2018.
9. Naša pogajanja temeljijo na **členu 49 Pogodbe o Evropski uniji**, pri njih pa se upoštevajo vsi ustrezni sklepi Sveta, zlasti sklepi iz marca 2020, ki potrjujejo okrepljeno metodologijo širitve, novo soglasje o širitvi, o katerem se je Evropski svet dogovoril decembra 2006, in sklepe Evropskega sveta iz Københavna iz leta 1993.

Svet je trdno odločen, da bo nadaljeval proces širitve na podlagi dogovorjenih načel in sklepov, ki vključujejo okrepljeno metodologijo, tako da bo pristopni proces **predvidljivejši, verodostojnejši in bolj dinamičen, z močnejšim političnim usmerjanjem** na podlagi objektivnih meril ter strogega pozitivnega in negativnega pogojevanja, pa tudi reverzibilnost.

EU še naprej pripisuje velik pomen usklajenemu izvajanju **novega soglasja o širitvi**, ki temelji na utrjevanju zavez, pravičnem in strogem pogojevanju, boljšem komuniciranju ter sposobnosti EU za sprejem novih članic v vseh razsežnostih, pri čemer se vsaka država ocenjuje na podlagi svojih dosežkov.

10. V skladu s sklepi Sveta z dne 25. marca 2020, ki so jih članice in člani Evropskega sveta potrdili 26. marca 2020, je Svet odobril splošni **pogajalski okvir**, ob upoštevanju navedenih sklepov ter drugih ustreznih sklepov Sveta, novega soglasja o širitvi in ustaljene prakse.

11. Ta pogajalski okvir na podlagi skupnega stališča EU vam bomo predstavili na naslednjem srečanju medvladne konference, ki smo ga pripravljene organizirati čim prej in brez dodatnih političnih odločitev, takoj ko bo Severna Makedonija izpolnila svojo zavezo in v skladu s svojimi notranjimi postopki dokončala ustavne spremembe, navedene v sklepih Sveta z dne 18. julija 2022.
12. Predstavili vam bomo tudi, kaj vključuje pravni red EU.
13. V zvezi s tem Svet ugotavlja, da je Komisija napredovala pri izvajanju in dokončanju postopka analitičnega pregleda pravnega reda EU ter je Severni Makedoniji ob pravi priložnosti pripravljena predstaviti svoje rezultate. Na podlagi tega poziva Komisijo, naj še naprej ocenjuje pripravljenost Severne Makedonije na začetek pogajanj v okviru specifičnih področij in opredeli vprašanja, ki se bodo najverjetneje pojavila v pogajanjih, začeni s sklopom temeljnih prvin, ki se bo v skladu s pogajalskim okvirom obravnaval prvi, ko bo Severna Makedonija izpolnila ustrezna merila, o katerih se dogovori Svet.
14. **Regionalno sodelovanje in dobrososedski odnosi** ostajajo bistven del širitvenega procesa. Severna Makedonija bi se morala še naprej konstruktivno zavzemati za vključujoče regionalno sodelovanje in krepiti odnose s sosednjimi državami. Danes opozarjamo, kako pomembno je dosegati rezultate in v dobri veri izvajati dvostranske sporazume, vključno s Prespanskim sporazumom z Grčijo in Pogodbo o dobrih sosedskih odnosih z Bolgarijo.

V zvezi s tem pozdravljamo dogovor o protokolu z drugega srečanja skupne medvladne komisije, ustanovljene v skladu s členom 12 te pogodbe. Ta pomemben korak bo prispeval k dobrim sosedskim odnosom in regionalnemu sodelovanju, ki so še naprej bistveni elementi tako širitvenega kot stabilizacijsko-pridružitvenega procesa.

15. V obdobju do pristopa bo morala Severna Makedonija **postopno uskladiti** svoje politike do tretjih držav in svoja stališča v mednarodnih organizacijah s politikami in stališči Unije in njenih držav članic.
16. Naj opozorimo tudi, da bosta vzporedno s pristopnimi pogajanjmi Unija in Severna Makedonija nadaljevali **dialog s civilno družbo in sodelovanje na kulturnem področju**, kar bo prispevalo k tesnejšemu povezovanju ljudi in zagotavljanju podpore državljanov pristopnemu procesu. Pričakujemo, da bo Severna Makedonija natančno in strateško seznanjala javnost s prednostmi in obveznostmi pristopnega procesa v skladu s svojo izbrano proevropsko strateško usmeritvijo ter se pri tem spoprijela tudi z dezinformacijami.
17. O tem, ali so izpolnjeni pogoji za zaključek pogajanj, bodo odločile države članice, pri čemer bodo upoštevale razvoj pravnega reda EU od dneva začetka pogajanj in pripravljenost Severne Makedonije na članstvo.
18. Pristopna pogajanja, ki jih začnemo danes, bodo zahtevna, vendar smo prepričani, da ste jih z odločnostjo in zavezanostjo sposobni pripeljati do uspešnega zaključka. Podpirali vas bomo pri vaših prizadevanjih in veselimo se trenutka, ko vas bomo pozdravili kot polnopravno članico Evropske unije.